

CATECHISMUS ZONDAG 31 VRAAG 83 EN 84 (VERVOLG-1)

Ds. D. Chr. Overduin 30 juli 1989

Catechismus zondag 31 vraag 83 en 84 (vervolg-1)

Schriftlezing : Jesaja 55

Zingen : Psalm 56 : 4
 56 : 5
 119 : 67,69,72
 56 : 6

De 31e Zondag.

VRAAG 83: Wat zijn de Sleutelen des hemelrijks?

ANTWOORD: De verkondiging des heiligen Evangelies en de Christelijke Ban of uitsluiting uit de Christelijke gemeente, door welke twee stukken het hemelrijk den gelovigen opengedaan, en den ongelovigen toegesloten wordt.

VRAAG 84: Hoe wordt het hemelrijk door de prediking des heiligen Evangelies ontsloten en toegesloten?

ANTWOORD: Alzo, als, volgens het bevel van Christus, aan de gelovigen, allen en een iegelijk, verkondigd en openlijk betuigd wordt, dat hun, zo dikwijls als zij de belofenis des Evangelies met een waar geloof aannemen, waarachtiglijk al hun zonden van God, om der verdiensten van Christus wil, vergeven zijn; daarentegen allen ongelovigen, en die zich niet van harte bekeren, verkondigd en betuigd wordt, dat de toorn Gods en de eeuwige verdoemenis op hen ligt, zolang als zij zich niet bekeren; naar welk getuigenis des Evangelies God zal oordelen, beide in dit en in het toekomstige leven.

THEMA: DE SLEUTELN VAN HET HEMELRIJK

1. DE GEBROKEN SLEUTEL

2. DE NIEUWE SLEUTEL

Verleden week zijn wij plotseling afgeweken - ik wilde toch al een keer terug komen op deze twee vragen en hun antwoorden - door de omstandigheid dat broeder Visser plotseling kort voor kerktijd het tijdelijke met het eeuwige verwisselde. En daarom wilde ik daar nu op terug komen, op wat wij veertien dagen geleden begonnen zijn.

Een kleine herinnering.

We hebben gehoord van het hemelrijk. Een rijk niet van deze aarde, maar een rijk in de hemel uitgedacht. Van hemelse afkomst, maar ook vanuit de hemel verwezenlijkt. Dat is heel belangrijk. Anders merk je dat de mens zich hier opwerpt als de verwezenlijker van het hemelrijk. En dan zet hij alles op alles om dat rijk gestalte te geven. En er is niet de vraag naar Hem, die alleen wijs is. En ook alleen de Werkmeester van dat hemelrijk is.

Dat doet denken aan het versje:
'De heilssoldaten blazen
de wereld op en neer.
Maar er valt met al dat razen,
geen kippenhok omveer.'

Dat is inderdaad zo. Er is zoveel rumoer, waarbij de mens toch krachtens die oude verdorven natuur denkt dat hij dat hemelrijk hier op aarde moet vestigen. Dat hij het gestalte, dat hij het inhoud moet geven. En zo is het niet! Het is een hemelrijk.

Jezus Christus heeft gezegd: "Mijn Koninkrijk is niet van hier." Het is niet van deze wereld. Het is hier niet opgekomen, het is hier niet uitgedacht, niet vastgesteld. Het is het gebouw van Zijn gunstbewijzen, dat naar Zijn gemaakt bestek, in eeuwigheid zal rijzen.

Dit wordt juist dan tot troost wanneer wij werkelijk, door de verlichting van de Heilige

CATECHISMUS ZONDAG 31 VRAAG 83 EN 84 (VERVOLG-1)

Geest, ook gaan toestemmen dat wij het land geen behoudenis hebben aangedaan. Dat zegt Jesaja. En dat de inwoners van de wereld voor ons niet neervielen. En dat wij niet dan schijnzwanger zijn geweest. Wij hebben niet dan wind gebaard.

Dan wordt het zo groot dat de Heere, ondanks ons onvermogen, onze onmogelijkheden, toch Zijn Koninkrijk doet komen. Waar wij ook om bidden. Maar hoewel dat Koninkrijk van de hemel is, en daar zijn volle ontplooiing eenmaal zal vinden, in hemel en op aarde, dat neemt niet weg dat het zich hier op aarde openbaart. Dat deze Koning hier de burgers van Zijn rijk bijeen verzamelt.

Daarom, wij kunnen dat Koninkrijk niet in een bepaalde omheining dwingen. Je kunt niet zeggen: Dit is het, dat is het, deze kerk, deze gemeente, met uitsluiting van anderen. Nee, dat Koninkrijk van God is veel breder. Het is een zaak die wij hier op aarde eigenlijk ook niet kunnen bevatten.

Waarom niet? Kijk, je kunt het eigenlijke Koninkrijk - hoewel dat Koninkrijk der hemelen zichtbaar wordt - niet zien. Het is een zaak van het geloof. Je kunt zeggen: "Daar gaat een wedergeborene". Maar je kunt niet zeggen: "Daar loopt wedergeboorte". Wedergeboorte is dat geestelijk werk van de Heere God. Dat komt wel openbaar, maar je kunt het op zich - die werkingen van God - niet zichtbaar maken.

Neem nu de kerk. Je kunt niet zeggen: "Daar loopt de kerk". Als je een paar mensen naar de kerk ziet wandelen of in de kerk zitten: "Daar loopt het Koninkrijk der hemelen". Dat Koninkrijk is veel breder. Want op hetzelfde moment dat we hier een paar onderdanen zien - die kunnen we wel zien, onderdanen en burgers van dat Koninkrijk - lopen er tienduizend kilometer verderop ook onderdanen, en tienduizend kilometer naar de andere kant ook. Wij zien altijd maar een klein stukje van de burgerij van dat Koninkrijk.

Daarbij is het Koninkrijk ten dele hier beneden zichtbaar, maar ten dele ook boven in de hemel. Waar de triumferende kerk voor het aangezicht van de Heere God mag verkeren. Je voelt wel aan, dat Koninkrijk der hemelen is reëel, is waarachtig, van Godswege. Maar tegelijkertijd is het niet door ons te vatten. Niet in een bepaalde formule, niet tussen vier muren. Maar is het dat wonderbaarlijke Koninkrijk dat God gestalte geeft, en waar wij vaak niet eens ogen voor hebben. Dat we er overheen zien en er aan voorbij zien.

We hebben gelet op dat eenvoudige volksversje waarin toch zo'n diepe waarheid ligt uitgedrukt : 'Zwarte zwanen, witte zwanen,

Wie zal ons naar - en dat betekent het eigenlijk - engelenland varen?'

Naar de overzijde. Naar dat Koninkrijk van de Geest. Naar het Koninkrijk waarvan de Heere Zelf de Bouwmeester is. De sleutel is gebroken, en wij kunnen er niet meer in. Wij hebben het verloren! Wij hebben die sleutel zelf moedwillig prijs gegeven. Om in gehoorzaamheid en liefde voor het aangezicht van de Heere God te wandelen.

Is er dan niemand die die sleutel maken kan? Niemand!

En zo zijn we op het spoor gekomen van deze zondagafdeling. En we hebben toen weinig gelet op de vragen en antwoorden.

Dat wilde ik nu kort doen.

"De verkondiging van die sleutelen van het hemelrijk is de verkondiging van het

CATECHISMUS ZONDAG 31 VRAAG 83 EN 84 (VERVOLG-1)

Evangelie, en de christelijke ban of uitsluiting van de christelijke gemeente. Door welke twee stukken het hemelrijk de gelovigen opengedaan, en de ongelovigen toegesloten wordt." Dat laat ik even rusten.

"Hoe wordt het hemelrijk door de prediking van het heilig Evangelie ontsloten en toegesloten?"

Dat is heel belangrijk. Hoe gaat de deur van dat hemelrijk open? Daar begint het mee. Dat komt omdat wij al in de uitsluiting zitten, ergens! Wie denkt niet aan die overbekende woorden uit het doopsformulier: Dat wij en onze kinderen aan alle ellende, en aan de verdoemenis zelf onderworpen zijn. Wie denkt niet aan het woord van Paulus: Dat wij van nature kinderen van toorn zijn, gelijk ook de anderen. Daar worden we in geboren, daar zijn we in getogen. Omdat wij allen deel uit maken van die mens die God de rug heeft toegekeerd, en niet geluisterd heeft.

In principe zijn wij in bepaalde opzichten, buiten! Dat zeg ik met een zekere schroom: 'Buiten'. Want in feite heeft de Heere God - toen de deur door ons op het nachtslot werd gegooid, toen we de sleutel tot de ware vreze en kennis van God kwijt waren - niet definitief die deur van het Koninkrijk Gods dichtgedaan. Wij moeten en mogen dat dogmatisch, leerstellig wel zo voorstellen. Dat doet de Schrift ook. Maar je kunt nooit zeggen dat het uit en voorbij is.

Met óns wel. Wij hebben die sleutel wel grondig verspeeld en gebroken. En bij al het zoeken van de mensen naar sleutels, kun je merken dat de mensen het niet kunnen vinden. Het paradijs is onvindbaar. Maar uit God vandaan heeft de Heere nooit de deur voor eeuwig gesloten. De Heere is direct gekomen, beleden onze vaders, en Hij is het bevende schepsel dat voor Hem vluchtte, achterna gelopen. En Hij heeft dat schepsel tot Zich geroepen. En heeft aan die mens de belofte verkondigd van de Koning. Van het Zaad dat komen zal. Van de Sleutel om weer tot genade te mogen komen.

Nu is dat een heel belangrijke vraag, dat merk je wel. "Hoe wordt nu dat hemelrijk door - let wel - de prediking van het heilig Evangelie ontsloten en toegesloten?" Daar denken wij maar weinig aan. Ik weet niet hoe dat komt. Komt dat omdat wij overal aan gewend raken? Een verzadigde ziel vertreedt het honingzeem. Of komt het omdat we het zo goed weten? En automatisch onze reserves hebben ingebouwd als het gaat om de prediking van het heilig Evangelie? Ik weet het niet. Maar ik hoop dat de Heere God er toch iets van in ons leven, in onze gemeente, wil bevestigen, wil laten merken. Want dat is zo'n grote blijdschap voor de Heere en Zijn heilige engelen, voor degene die het Woord mag verkondigen, voor degenen die het Woord mogen horen. Als dát in de praktijk behoort tot de waarachtige beleving van jong en oud. Dat het hemelrijk niet door de macht van die dominee of zo, zo moet je het niet opvatten. De volle nadruk valt - die dominee wordt hier niet eens genoemd - hier op de prediking van het heilig Evangelie! Daar valt de nadruk op. Maar dat toch door die prediking van dát heilig Evangelie, de deur open gaat. En ook, in de tweede plaats, de deur gesloten wordt. Door datzelfde Evangelie.

Dat is toch eigenlijk iets ongehoords. Wat wordt zó de verkondiging - ik ben geen hartenkenner, dus dat mag ik ook niet zeggen. Ik merk het tóch wel, en ik hoor er toch ook wel iets van, en ik zie er toch ook wel iets van. Dus ik mag niet zeggen dat het níet zo gevonden wordt. Maar je zou begeren dat het meer en meer overvloedig worde. Dat

CATECHISMUS ZONDAG 31 VRAAG 83 EN 84 (VERVOLG-1)

wij zondag aan zondag niet bij de paus te biecht, niet bij de dominee te biecht of te gast zijn, maar dat wij te gast zijn bij de Koning der koningen en de Heere der heeren. Bij de Heere Jezus Christus. Dat we bij die zaal verbonden zijn waar boven gezegd wordt: "Komt, alle dingen zijn nu gereed". Opdat we niet verstrikt zouden raken in ons denken, in onze regeltjes, in ons weten. Maar dat we als nieuw geboren kinderen, elke keer weer opnieuw geboren mogen worden, en in dat kinderlijk toevorsticht mogen beleven wat de profeet Jesaja verkondigt, dat we ons zouden gevoelen als mensen die de buit uitgedeeld krijgen. Ja,

'de buit van het overwonnen land,
viel zelfs de vrouwen in de hand,
schoon niet mee uitgetogen.'

En dat geldt voor de mannen ook, geestelijk. Want in die strijd om dat Koninkrijk te bevestigen en te versterken, en te doen komen, is er maar één Man uitgetogen. Dat is de Man naar Gods hart, Jezus Christus. Hij alleen heeft dat Koninkrijk verwezenlijkt. Hij is er de Kern van. Hij is het Huis om in te wonen, de Rotssteen om gedurig daarin te gaan. Onze Profeet, Hogepriester en Koning. Hij alleen!

En wat is dat groot! Als we zo moede, of arm en naakt, beschuldigd, dat wij niet tegen één, maar tegen alle geboden van God gezondigd hebben, en nog overtreden. Dat wij voor Hem niet geweest zijn die Hij waardig is dat wij zullen zijn. Om Hem alleen te prijzen, Godlovers. Om Zijn Naam te danken en aan te roepen, om al het goede dat Hij gaf. Om dan als vluchteling, toch behorende bij het land van de belofte, bij Koning Jezus, om dan als zulke vluchtelingen terecht te komen, elke keer weer, onder de prediking. Of zoals het antwoord zegt: Onder de verkondiging.

Dat woordje 'verkondiging' moeten wij zo laten staan. Het is geen vriendelijke raad. Het is niet een 'aan-rading', maar het is veel sterker. Een afkondiging! Het is een uitroepen! Het is een proclamatie door Hemzelf!

En dat we dan zó, jong en oud, ieder in zijn eigen omstandigheden, noden, zwakheden, beschuldigingen, dat we het zó mogen beleven, dat er een nieuwe sleutel is. De sleutel van het werk van onze Heere Jezus Christus! Van de vergeving, van de verzoening, van de voldoening door Hem! Buiten ons, zonder ons, en toch vóór ons door Hem bereidt. Om zó in de kerk te mogen zijn. Niet dat ik, maar dat Hij openlijk betuigt de vergeving van al onze misdaden.

Daarom kan, wanneer de gunst van de Heere daar is, de kerk zo'n zegen zijn. Daarom mogen wij de kerk min of meer afschermen tegenover - laat ik het zo zeggen - zonder meer, een vergadering van gelovigen. Waar dan eens díé opstaat om een getuigenis af te leggen, en dan eens díé. Die vertelt wat een wonder God aan zijn ziel gedaan heeft. Die dingen heb ik ook wel van nabij meegemaakt. Dat kan aangenaam zijn. Dat kan zelfs leerzaam zijn. En tóch is de openlijke dienst, die in verband en vrucht is van het Koninkrijk, iets anders.

Daar moet je niet zo oppervlakkig over oordelen: "Die kerk heeft zijn tijd gehad". En: "Dat eenrichtingverkeer". Het is inderdaad eenrichtingverkeer. Maar dat is juist het hart van het Evangelie. Natuurlijk zijn we in de kerk sámen. Natuurlijk moet je de man die het Woord mag nastamelen niet als dé 'verkondiging' zien. Dan is het inderdaad één richting. Maar je moet de lof van de Heere, het werk van de Heere daarin zien.

CATECHISMUS ZONDAG 31 VRAAG 83 EN 84 (VERVOLG-1)

"Alzo, als volgens het bevel van Christus aan de gelovigen, allen, en ieder persoonlijk ver-kóndigd wordt!" Het wordt niet open gedaan als een mogelijkheid. Het Evangelie is geen 'misschientje'. Het Evangelie baseert zich niet op mijn ervaring. Op mijn al of niet kunnen geloven. Het Evangelie - o, daar kom je hoe langer hoe meer van onder de indruk, hoe ouder dat je wordt - dat is dat totaal eenzijdige werk van God, waarin Hij vergeving doet verkondigen. Niet om mijn tranen, niet om mijn voorbereidingen, maar om Christus' wil. Om wat Hij heeft gedaan! Wat Hij heeft verdiend, wat Hij heeft verworven.

En daarom, dat wordt wel eens verkeerd verstaan. Dan zeggen de mensen: "Ja, dat vind ik maar oppervlakkig, want de toepassing". Daar kom ik niet aan toe, aan een toepassing. Dat zou ik misschien wel aanvoelen als iets dat iemand met een paar groezelige handen, die zit in iets heel moois te wroeten en te rommelen. Zodat alles naar zijn idee weer op z'n plekje wordt gezet - maar het is allemaal verkeerd - enzovoorts, enzovoorts, maar het is van een méns! Daar is de kerk ook ten dele mee gevuld, dat menselijke.

Ik kan daar eigenlijk ook niet tegen: "Heb je al dit, heb je Jezus al zus en zo". Nee, de toepassing, dat is toch juist Gods werk! Hij is niet alleen Jezus Christus, een Middelaar van verdienste - die het verdiend heeft - maar ook van toepassing! Als mens heb je misschien die neiging, maar ik kan het jullie toch niet als een pilletje - en mezelf niet - in de keel gieten?! Dat kan toch niet? De dichter zegt: "Ik neig het oor, daar ik op Gods inspraak wacht".

Je kunt zeggen: ja het Woord, het Woord. Ja, ja, geloof je dat? "In God zal ik het Woord prijzen, in de Heere zal ik het Woord prijzen". Het gaat om Hém. Voor mij is de troost en de hoop, dat ik vast geloof dat de Heere - de één wil niet zo goed, en dan doet de Heere gewoon zo, en de ander smaakt het misschien niet zo, maar de Heere gaat gewoon door. Die geeft het ons in! Die legt het op de lippen. Die zegt: "Mijn Geest die op u is, die zal ook zijn op uw zaad".

Kun jij dat waarmaken? Kun jij die sleutel hanteren, die gebroken sleutel? Kun jij die sleutel van God hanteren? Ook niet! "En Mijn woorden die Ik in uw mond gelegd heb, die zal Ik ook in de mond van uw zaad leggen. Ze zullen van hen niet wijken", zegt de Heere, uw Ontfermer. Kijk, dát is de zaak. Dit is de troost, in druk ons toegelegd. Dit is het, wanneer wij moeten wanhopen aan wat mensen daar kunnen stellen. Wanhopen aan onszelf, aan de gemeente, aan alles. Om dan eens een oog te krijgen: Ja maar, het is Gods werk. Het is Zijn getuigenis, dat eeuwig zeker is.

En als een mens nu denkt dat hij van God af is, dan mag je zeggen: "Je kunt denken dat je van de kerk, van je vader of moeder af bent. Maar van God ben je nog niet af hoor. Daar ben je niet zomaar van af! Ten oordeel of ten voordeel, maar Hij overwint! Hij doet wat Hem behaagt".

Kijk, en dat hangt nu samen met 'verkondiging'. Dat betekent niet dat een ieder, als hij er behoefte aan heeft, eens een getuigenisje af gaat leggen hoe hij voor Jezus gevallen is. Of hoe hij voor Jezus gekozen heeft, of gegrepen is. Dat bed is te kort dan dat men zich daarop uitstrekke. Dat is te kort. Dat is misschien aardig voor in de huiskamer, als het eens zo valt. Of op een gezelschap. Maar dat is nog niet de verkondiging van het heilig Evangelie. Dat is iets anders. Daar vallen de spreker en de hoorder allebei onder weg. En in dat wegvallen, waar de ruimte door God geschapen wordt: "Ik ben het die uw

CATECHISMUS ZONDAG 31 VRAAG 83 EN 84 (VERVOLG-1)

overtredingen uitdelt als een nevel, en Ik gedenk ze niet meer". Dat is dat Goddelijk getuigenis. Dat geeft de Heere ellendigen in.

Daarom kun je al blij worden als je een blij gezicht ziet, vanwege het Evangelie. Vanwege het feit dat de verkondiging gehoord is. Vanwege het feit dat je horen kunt: "Ik zal, nu ik mag adem halen na zoveel bange tegenspoed, al mijn geloften U betalen". Wat moet ik betalen? Ik kan niets betalen, ik heb niets te betalen. Maar ik zal eenvoudig zeggen: "Vriendelijk bedankt trouwe Heere, dat U aan mij gedacht hebt, en aan ons hebt gedacht".

Daarom heeft het geloof, daarom heeft ook de dode zondaar, of de levende zondaar, het is allemaal één pot nat denk ik wel eens. Ja, het klinkt raar, maar hoe langer hoe duidelijker zie je: Wat is de mens, wat is in hem te prijzen? Dat Gij! hem kent, en gunsten wil bewijzen. Dat is alles, verder heb je niets.

Kijk, en nu is dát juist het wonder. We liggen allen op die ene hoop. Hier wordt het woord gebruikt: "Dat aan de gelóvigen, allen en een ieder". Dat is goed bedoeld, en dat is ook goed gezegd. Maar je moet er even wel bij bedenken, dat ze gelovigen zijn bij de gratie van God. En niet bij de gratie van zichzelf of de kerk, de dominee of de ouderling, of wat dan ook. Je moet het zo even zien, dat deze gelovigen zulke ongelovige schepselen zijn, die dagelijks tegen het ongeloof en de duivel te strijden hebben. En vaak maar al te veel die duivel gelijk geven. En het ongeloof gelijk geven.

Dat gelovigen - je legt deze zondag niet uit, dat voel ik aan, uit een boekje, maar dat vóél ik, dat dat niet betekent : O ja, daar zit de elite in de kerk, de gelovige broeders en zusters. En die krijgen weer eens te horen dat, omdat ze dat Evangelie zo gelovig aannemen, mogen ze ervan op aan dat al hun schuld en zonden vergeven zijn. Die ze, na alle genade die ze ontvangen hebben, van de week weer misdreven hebben. Want we zijn toch zondaren. Dat lijkt wel aardig, maar het is helemaal niets. Dat is het niet. Dat is de verzadiging van onszelf. Dat is een uitwissen van het wonder, dat God Zich met een mens bemoeit. Dat is een woord prijzen, maar niet: "In Góð zal ik het Woord prijzen". Dat is wat anders, al weet ik ook niet precies wat het betekent, maar het is anders.

Daarom, dat woordje 'gelovigen', dat moet je niet zien als die enkeling die wij er voor houden, en ja: "Dat zijn echte gelovigen". Nee, want dan zou ik, als we het zo uitleggen, net zo lief ongelovigen van maken. Niet tot onze eer, maar om eerlijk voor de Heere te bekennen en belijden, dat Hij groot gelijk heeft als Hij ons noemt: "O onverstandigen en tragen van hart om te geloven. Hoe hebt gij geen geloof". Want onze harten zijn zo verhard.

Maar dit 'alle gelovigen' is een zaak van het geloof. Dat klinkt heel gek, maar dat zal je ook dienen te geloven, en mogen geloven. Ik zeg niet moeten. Het is niet een werk. Je hoeft niet hortend en stotend één of andere skibaan op te klauteren, om dan met een noodgang naar beneden te gaan, nadat je zwaar vermoeid eindelijk boven bent gekomen. "Hè, hè, wat een gelovige, dat heb ik En nu kan hij de.....". Nee, het is de ruimte, de bevrijding, het is het Goddelijke werk, dat die trouwe Heere het doet. En dat Hij van zulke ongelovige harken die wij zijn, dat Hij zegt: "Ga maar eens zitten. Doe je mond maar eens open, kijk maar eens naar Mijn mond, zeg het nu eens na: "Amen, het is waar en zeker. Abba, Vader". Ja, dat ben Ik. Kijk, dat is dat wonderbare kinderlijke dat

CATECHISMUS ZONDAG 31 VRAAG 83 EN 84 (VERVOLG-1)

er in is. Dat God zegt: "Ik heb het voor de wijzen en verstandigen verborgen". Die werken zich een ongeluk om op een top te komen, en dan maken ze weer een geweldige sprong, en dan zijn het weer gelovigen, en dan nemen ze weer een moeizame aanloop. Maar dat is in principe uit de werken, want je hebt eerst naar boven moeten klimmen. En bij een hele oppervlakkige godsdienst - het is allemaal trouwens oppervlakkig - ben je met een treintje naar boven gegaan misschien. Maar je moest toch naar boven. Maar dit is het wonder van Gods ontferming, je hoeft helemaal niets. Je moet helemaal niets. Hij zegt: "Uit vrije goedheid ben Ik jouw Beschermmer". Hij zegt: "Laat Mijn water maar over Mijn akker lopen." Blijf zitten waar je zit, en verroer je niet, zeiden we als kinderen.

Ja, dat is zo heel anders dan dat drijven van het vlees, waar we zo vol mee zitten. Want ik zeg dat nu zo, maar dan moet je niet denken: O, wat is die Daan toch een gelovige jongen, die kan dat allemaal zo overgeven aan de Heere God. Welnee! Maar ik weet dat het zo ís. Ik weet dat dat zalig worden, de vergeving, dat is daarom voor een mens zo onmogelijk, omdat er niets meer te doen is. Er is niet meer te kiezen, want God zegt: "Ik heb al gekozen. Dit is Mijn Knecht, Mijn geliefde Zoon". Er is niets meer te presteren in die zin, tenminste, wij achten de goede werken heel hoog, maar dan als vrucht van Hem! Niet als een voorwaarde om bij de Heere in een goed blaadje te komen. Dat kan niet meer. Dus in dat licht gezien is het waar wat opa Overduin wel eens zei: "Met je armen over elkaar, je hoeft nog geen knoop los of vast te maken".

Daarom is het misschien ook wel zo onaannemelijk. Dat een mens met grote ogen, of met vijandige ogen zit te kijken, en dat hij zegt: "Ja hoor eens, maar zo gaat het niet hoor". Ja, maar het hoeft niet meer te gaan, want het ís al gegaan. Het is een daadzaak van God: "Hier wordt de rust geschonken, hier het vette van Uw huis gesmaakt".

In de tijd dat de Heere Jezus op aarde was, werden de mensen overstroomd door de Farizeën en Schriftgeleerden met allerlei voorschriften, allerlei wegen en paden die ze moesten gaan. Je werd er nu echt doodmoe van. Sommigen van die Farizeërs en Schriftgeleerden roerden het zelf nog niet met hun vingers aan. maar de mensen Want het gaat zo maar niet. Nu, en daar zit je dan in de Synagoge: "Ja, ja". De één weet dít, wat je moet, en de ander weet te vertellen dát, wat je moet. Een derde is nog veel ernstiger: "Het zal zo niet gaan, en het zal zó niet gaan". Daar gaan de mensen weer. Of onverschillig omdat ze denken: Het wordt toch nooit iets. Het zal wel niets worden met mij, want ik kan het niet. Elke keer weer Hoe zou die man nu zelf zijn?

En daar staat dan de Heere Jezus Christus. "Komt! hier is het Koninkrijk. Komt herwaarts tot Mij, die vermoeid en belast zijt". Daar moet je geen godsdienst van maken. Of je al genoeg vermoeid bent en belast, dat je al genoeg dit of dat "Ik zal u rust geven. Ik zal u verkondigen de wil van Mijn Vader. Dat die in Mij gelooft, die zal leven. Die zal vergeving hebben van al zijn ongerechtigheden". Dat wordt nu toch het vermaak van de zondaar, echt waar. Dat wordt nu zijn hoogst vermaak, wat de Heere God doet, en wat hij gedaan heeft.

De confrontatie dat we overal, dat je met de benauwenis, dat kan hevig zijn hoor, dat mensen zo'n spanning uitstralen. Ze durven niet, maar anders zouden ze zeggen: - ze zeggen het trouwens ook wel hoor - "Je bent een leugenaar, je bent dit, je bent dat, zus en zo. Je vergiftigt de mensen, en je doet dit en je doet dat". Alleen maar confronteren met een blijde glimlach, en zeggen: "Ja, je kunt doen wat je wilt, het helpt toch niet. Het

CATECHISMUS ZONDAG 31 VRAAG 83 EN 84 (VERVOLG-1)

is al gebeurd. Je hele ernst, je hele verantwoordelijkheid en zogenaamde zorg, met die ingebeelde hemel of hel, of wat je er ook op na houdt, het is allemaal waardeloos joh. Je moet het eens proberen."

Je moet eens proberen om er een vraagteken achter te zetten, achter al die dingen. Dan komt uit dat er weinig liefde is, echte liefde. Een mens spat uit elkaar van woede, van nijd. En hij is terstond gereed om het oordeel aan te kondigen, en noem maar op. Maar daar moet je niet van vertrekken, niet van verschrikken. Een vloek zonder oorzaak uitgesproken die komt toch niet. Trouwens, je mag zeggen: "Jongen, die vloek is gedragen door mijn Zaligmaker, in Zijn lichaam op het hout".

Kijk, in dat hele stukje wat ik nu noem, daar staat dit centraal: Er wordt aan de gelovigen - het is een zaak van het geloof, want ik ben niet zo'n gelovige. Maar toch zeg ik, ik ben een gelovige. Want ik geloof dat Jezus Christus nooit getwijfeld heeft in de allerdonkerste uren en momenten van Zijn leven. Dat heeft Hij gedaan als Plaatsbekleder op mijn plekje. Daarom kan Hij het mij vergeven dat mij de twijfel aanvliegt. Dat ik mij geen gelovig mens durf te noemen. En dat ik altijd weer, tot mijn schande, verstrikt zit in het donker.

Maar daarom is Hij ook de Borg, de Middelaar, Hij heeft geen ogenblik getwijfeld. Hij is vast geweest in het geloof. En daarom ben ik een gelovige. Ik heb het met mijn geloof niet gered, maar door genade was er een kruimeltje geloof in Hem!, die Zaligmaker. Die heeft het gered! En nu ben ik ook gered. Openlijk wordt betuigd aan de gemeenschap als zodanig, en persoonlijk individueel. Openlijk betuigt, zoals er een trouwerij wordt afgekondigd. Zoals er vroeger de proclamaties werden afgekondigd op het stadsplein, door de heraut van de overheid. Die in naam van de overheid openlijk betuigde. "Dat hun, een ieder en tezamen, zo dikwijls als ze de belofte van het Evangelie met een waar geloof aannemen, al hun zonden door God, om de verdienste van Christus, vergeven zijn." Niet worden, maar zijn! Het geloof is zo heden! Heden, indien gij Zijn stem hoort!

Het geloof is niet iets dood. Het Evangelie van God is niet iets dood. Dat kan niet rusten in het verleden van: "Ja, maar toen heb je toch ook mogen geloven dat de Heere je schuld vergaf, dus het zit nu ook wel goed". Nee, het geloof is zo reëel omdat het de Heere is. Het is de Heilige Geest die doet zingen, vandaag ook: "Vergeef mij al mijn zonden. Verenig mijn hart tot de vreze van Uw Naam. Ontzondig mij met hysop".

Daar moet je niets van maken, dat zeg ik er zo vaak bij. Maar dat komt, ik ben zo bang dat je dan zo gauw weer te kort doet aan de Heere. En dat je toch weer per ongeluk die mens in het middelpunt schuift. Want dat geeft God. Je kunt wel zeggen: "Ja, maar dat kan ik op dit moment niet zeggen hoor, daar zit ik niet in". Nu ja, dan zit je er niet in. Daar hoef jij ook niet in te zitten. Je hoeft toch niet te zeggen: "Ja, maar ik ben ook David, nu moet ik eigenlijk zingen: "Gena". Dat bedoel ik nu, dat is het diensthuis waarbij wij dit en dat, en zus en zo. Maar ja, het gaat om heel iets anders. Het gaat om die beminnelijke Vorst, Uw schoonheid hoog te loven! Het gaat ook het gemompel van een schuldbelijder ver te boven. Die schuldbelijder moet je met een korreltje zout nemen, echt waar. Maar die Heere God is zo getrouw als sterk. Hij heeft het werk voleindigd dat God Hem op de hand gezet heeft om dat te doen.

En dat is nu het wonder van het Evangelie. Dat is nu het wonder dat wordt betuigd. En er wordt gezegd, waar je dat gelooft, aan mag nemen, nogmaals leg het niet verkeerd uit, gelovig aannemen, daar zijn je zonden ook vergeven. Eigenlijk geen kunst om dat te

CATECHISMUS ZONDAG 31 VRAAG 83 EN 84 (VERVOLG-1)

zeggen, dat de dominee zoiets zegt. Eigenlijk geen kunst. Maar dat God het zegt, dat God het doet. Dat God zegt: "Je schuld is vergeven". Dat God vaak niet eens wacht totdat we zover gevorderd zijn dat we mogen zeggen: "Ik leg mij hierop vertrouwend neer". Maar dat je nog sip zit te kijken, hoe moet het? En dat de Heere je al voor komt, en zegt: "Ja jongen, meisje, man, vrouw, die al uw ongerechtigheid vergeeft, die uw leven verlost van het verderf". Dat is zo'n blijdschap. Daar zal de Heere toch echt eeuwig om geprezen worden.

Wat is dat nu, dat 'aannemen'? Als je die beloften hoort, het gaat over de belofte. Kijk, daar heb je het weer, het is niet een papiertje. Het is niet, "dát is een man, dát is een vrouw". Dat is het niet! Het gaat om de belofte: "Ik delg uw overtredingen uit als een nevel". Dat zegt de Heere. "Wie tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen". Het hele Woord is vol van beloften.

Waar hij nu die beloften mag omhelzen, daar is het ook. Vergeving! Daar kun je van op aan dat het waarachtig is. Niet dat je altijd zo'n overweldigend gevoel hebt. Maar bij God vandaan is het toch waarachtig. Daar wil de Heidelberger ons bij bepalen. Om Christus wil, om Zijn verdienste, dat hoort er natuurlijk bij. Niet om ons, maar om Christus wil is er waarachtig vergeving.

Wat is dat nu, gelovig aannemen? Dat is heel eenvoudig gezegd, vertrouwelijk, of in vertrouwen je hoofd er op neer leggen dat het waar is wat God zegt, en wat Jezus Christus gedaan heeft, en wat de Heilige Geest wrocht, vertrouwen! Dat is het. Je hoeft ook eigenlijk niets te zeggen. Als je op het einde van de reis gekomen bent hoef je niet een verhaal te vertellen, om aannemelijk te maken dat je een goede kans hebt om binnen te komen. Die kansen hebben we verspeeld, eerlijk waar. Maar het is genoeg - als je tenminste nog zin hebt, het hoeft niet hoor, maar als je nog zin hebt om wat te zeggen, en de vrijmoedige Geest is aanwezig - om te zeggen: "Ik vertrouw alleen op de zoen- en kruisverdienste van de Heere Jezus Christus", hoe ook de satan woedt", dat alleen. Dat is genoeg. Dat zéggen is niet genoeg, maar die kruisverdienste is genoeg. Dat is echt genoeg.

Daar komt wel alles op af. Daar is een goede strijd des geloofs, dat weet ik allemaal wel. Maar daar komt alles op af, op dat een-voudige. Op dat hartelijke van het werk van de Heilige Geest. Dat je nu niets hebt, dat je het eerlijk meent. Wat heb je nu? En nochtans!

Wat daar tegenover staat, dat kunnen we misschien bij de laatste vraag doen. Even erbij betrekken. Die niet geloven, en die zich niet van harte bekeren. Dat hun het oordeel van God verkondigd worde, dat kunnen we bij die laatste vraag en antwoord nog overdenken, omdat de tijd voorbij is.

Geliefde gemeente, ben je nu ook een klein beetje blij geworden? Want dat is een teken. Er zijn een heleboel levenloze, dode dingen in een mensenleven, dat je zegt: "Mazzel gehad, dit gehad en dat gehad". Maar nu bedoel ik, heb je de zon nu een beetje zien schijnen. Al kun je het niet bevatten, ik kan het ook niet bevatten, mag je nu geloven dat dat dierbaar Evangelie daarom zo dierbaar is, omdat het een goede boodschap is voor die allerakeligste, arme, nare mens. Die die armoe en dat allerakeligste niet zit uit te spinnen als een stukje godsdienst, want hij hééft geen godsdienst. Hij heeft niets. Maar die nochtans gelooft: Ach Heere, wat moet U toch met

CATECHISMUS ZONDAG 31 VRAAG 83 EN 84 (VERVOLG-1)

zo'n mens beginnen. Wat is er nu aan, aan mij. En om toch, nochtans, desniettemin: Heere ik geloof, kom mijn ongelovigheid te hulp. Ik ben de naam 'gelovige' niet waard. Ik noem het maar ongelovige, maar kom mij toch te hulp. Mij, ongelovige, kom mij te hulp.

Want ik denk dat dat die oude Smit - als er dan in Waddinxveen zo weinig mensen waren, was hij zo in de put, en dan zat hij soms te huilen. Ik zeg: "Och joh, je kunt toch wel hier of daar". Dan zei hij: "Ja, maar als dat er niet is, wat ik horen mag, dan kan ik nooit meer zalig worden. Dit, dat Evangelie, is de enige uitkomst, de enige hoop voor mij".

Kijk, dat we zo ook, en dan even aan een persoonlijke weg gedacht, zo gericht mogen worden op dat heilig Evangelie, dat je citroenen en meloenen, of wat het ook is, aan de kant schuift, dat je zegt: "Nee, Hij alleen, het is volbracht!

AMEN